

Slutrapport för projekt

**Upptäck sportfisket i
Bottenvikens
kust och skärgård**

**BOTTENVIKENS
SKÄRGÅRD**

Omslag: Tobias Hellman, Sportfiskarna Region Norr
Författare: Lisa Lundstedt, Bottenvikens skärgård kommunsamverkan
Publiceringsdatum: 2026-10-23
Diarienummer: KFF 2022/460, Luleå kommun
Utgivare: Bottenvikens skärgård kommunsamverkan genom Luleå kommun
Hemsida: www.bottenvikensskargard.se

Slutrapport för projekt

Upptäck sportfisket i Bottenvikens kust och skärgård

HAPARANDA
— HAAPARANTA —

KALIX KOMMUN

**BOTTENVIKENS
SKÄRGÅRD**

LULEÅ KOMMUN

**Piteå
kommun**

**Skellefteå
kommun**

**Länstyrelsen
Västerbotten**

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	6
Summary	6
1. Bakgrund	7
Bottenvikens skärgård kommunsamverkan	7
2. Projektets syften, mål och målgrupp	8
Syften	8
Målgrupp	8
Effektmål	8
3. Genomförda åtgärder	9
Delprojekt 1: Fiskenoder i kust och skärgård	9
Delprojekt 2: Digital informationsspridning om sportfiske	13
Delprojekt 3: Informations-/inspirationsfolder ”Din sportfiskeguide till Bottenviken”	14
Delprojekt 4: Utbildningskoncept – Lär dig fiska i kust och skärgård	15
4. Budget och utfall	17
Finansiering	17
Kostnader	17
5. Projektets organisation och genomförande	18
Projektledning och arbetsgrupp	18
6. Resultatspridning	19
7. Utvärdering av projektet – hur har det gått?	21
Vad tyckte involverade aktörer?	21
Vad tyckte de som deltog i kursen om vinterfiske?	21
Vad tyckte de som arbetade aktivt med projektet?	22

Bilagor

Bilaga 1. Utvärdering av projektet – svar från deltagande externa aktörer	23
---	----

Förord

Sportfiske är mycket mer än en fritidsaktivitet. Fisket ger värdefulla naturupplevelser, främjar välbefinnande och skapar möten mellan människor. Genom att kombinera rekreation, gemenskap och friluftsliv bidrar sportfisket till både livskvalitet och folkhälsa. Samtidigt bidrar det till att öka intresset för våra vattenmiljöer och förståelsen för vikten av att vårda och bevara dem för framtida generationer. Genom att förena människor kring ett gemensamt intresse kan sportfisket också stärka lokalt engagemang och bidra till en hållbar utveckling där naturens värden tas tillvara och utvecklas.

Bottenvikens kust och skärgård erbjuder unika möjligheter till ett varierat och spännande sportfiske året om. Här finns goda förutsättningar att uppleva naturen, utveckla sitt fiskeintresse och upptäcka den mångfald av miljöer och fiskarter som området har att erbjuda. Det faktum att fiske med handredskap i kustvatten är fritt, man behöver inte köpa fiskekort för att få fiska, gör området extra tillgängligt. Trots detta är kännedomen om sportfiskemöjligheterna längs vår kust begränsad.

Genom projektet *Upptäck sportfisket i Bottenvikens kust och skärgård* vill vi sprida kunskap om områdets sportfiske och inspirera fler att ta del av de möjligheter som finns. Målet är att göra sportfisket mer tillgängligt och bidra till ökad upptäckarlust i vår kust- och skärgårdsmiljö.

Vi hoppas att projektets resultat ska vara till nytta och inspiration och bidra till ett ökat intresse för Bottenvikens unika kust- och skärgårdsmiljöer.

Lisa Lundstedt

Samordnare, Bottenvikens skärgård kommunsamverkan

Sammanfattning

Projektet *Upptäck sportfisket i Bottenvikens kust och skärgård* har genomförts under perioden 2023-2026. Tillsammans med *Skellefteå kommun* har *Bottenvikens skärgård kommunsamverkan* arbetat för att locka fler att upptäcka sportfiskets möjligheter längs kusten och ute i skärgården.

Projektets syften var att skapa fler möjligheter till rekreation och friluftsliv samt bidra till förbättrad folkhälsa; att sprida kunskapen om Bottenvikens unika skärgård, dess känsliga ekosystem och hållbart sportfiske; att utveckla förutsättningarna för naturturism, öka områdets attraktivitet och bidra till landsbygdsutveckling. Utgångspunkt för arbetet har varit att projektets resultat ska kunna användas av övriga kommuner i Bottenvikens kustområde.

Projektet har utförts inom ramen för fyra delprojekt:

1. Fiskenoder i kust och skärgård
2. Digital informationsspridning om sportfiske
3. Informations- och inspirationsfolder: Upptäck sportfisket Bottenviken
4. Utbildningskoncept: Lär dig fiska i kust och skärgård

Projektets målgrupp var nya och etablerade kommuninvånare som ännu inte upptäckt sportfiskemöjligheterna i området. Även fiskeintresserade besökare och turister har utgjort en viktig målgrupp. Projektet har genomförts i nära dialog med ett flertal lokala aktörer, bland annat föreningar, företag och myndigheter.

Projektet har medfinansierats med statligt stöd av LONA, Lokala Naturvårdssatsningen.

Summary

The project *Discover sport fishing in the Bothnian Bay* has been carried out during the period 2023-2026. Together with *Skellefteå municipality*, the *Bothnian Bay Coastal Inter-Municipal Cooperation* worked to attract more people to discover the opportunities of sport fishing along the coast and out in the archipelago.

The project's aims were to create more opportunities for recreation and outdoor life and contribute to improved public health; to spread knowledge about the unique archipelago of the Bothnian Bay and its sensitive ecosystem and about sustainable sport fishing; to develop the conditions for nature tourism, increase the area's attractiveness and contribute to rural development. An important part of the work has been that the results of the project can be used by other municipalities along the Bothnian Bay.

The project consisted of four sub-projects:

1. Fishing nodes in the coastal area
2. Digital dissemination of information on sport fishing
3. Information and inspiration folder: Discover sport fishing in the Bothnian Bay
4. Training concept: Learn to fish in the coast and archipelago

The project's target group was new and established municipal residents who have not yet discovered the sport fishing opportunities in the area. Visitors and tourists interested in fishing have also been an important target group. The project has been carried out in close dialogue with several local actors, including associations, companies and authorities.

The project has been co-financed with state support by LONA, the Local Nature Conservation Initiative.

1. Bakgrund

Bottenvikens kust och skärgård erbjuder stora möjligheter till ett spännande sportfiske och ett rikt friluftsliv vare sig man väljer spinn- och flugfiske eller att pimpla och meta. I den yttre skärgården är harr och sik vanliga fångster och mer kustnära kan man hitta fiskarter som abborre, mört och gädda. Men kunskapen om dessa fiskemöjligheter, och att det inte krävs fiskekort, är inte vida spridd, även för inbitna sportfiskare kan kustfisket vara okänd mark.

För att råda bot på detta har *Bottenvikens skärgård kommunsamverkan*, tillsammans med Skellefteå kommun, sett på möjligheterna att locka fler att pröva fiskelyckan längs kusten och ute på öarna. Genom att ta fram och sprida information om det fiske som finns, och lära ut hur man fiskar, var tanken att projekt *Upptäck sportfisket i Bottenvikens kust och skärgård* ska lyfta fram denna möjlighet.

Projektets fokus har varit sportfiske, det vill säga fiske med handredskap exempelvis med metspö, kastspö eller pimpelpö, som utövas i rekreationssyfte för sitt nöjes skull.

Projektet är tänkt att introducera nya och gamla Skellefteåbor för nya naturupplevelser och friluftsliv, att lära ut om fiskars ekologi och en etisk hantering av det man fångar samt att skapa hållbara möjligheter för entreprenörer i området. Genom att visa på sportfiskets möjligheter till ett aktivt friluftsliv är förhoppningen att detta ska bidra till att göra kustkommunerna och området attraktivt att besöka och bosätta sig i.

Grundläggande för projektet är att bidra till samtliga tre dimensioner av hållbarhet. Lika grundläggande har varit att inkludera lokala föreningar, företag och myndigheter i projektets planering och genomförande.

Målet är att projektets resultat ska kunna användas av övriga kustkommuner längs Bottenviken.

Bottenvikens skärgård kommunsamverkan

Samarbetet *Bottenvikens skärgård kommunsamverkan* inleddes 2006 och omfattar Skellefteå, Piteå, Luleå, Kalix och Haparanda kommuner. Syftet är att, genom att samordna och växla upp gemensamma kommunala resurser, rationalisera en hållbar utveckling av Bottenvikens kustområde som en tillgänglig destination med stark attraktionskraft. Målgrupp är boende och besökare i respektive kommun samt entreprenörer inom besöksnäringen.

Arbetet utgår från ett samarbetsavtal samt gemensam strategi, *Bottenvikens skärgård 2021-2030*. Visionen är en tillgänglig och attraktiv kust och skärgård som utvecklas och nyttjas långsiktigt hållbart utifrån dess unika natur- och kulturvärden (se Figur 1).

Figur 1. Bottenvikens skärgård kommunsamverkan 2021-2030, vision och fokusområden. Varje fokusområde innehåller tre mål.

Läs mer om kommunernas verksamhet och mål för utvecklingen av Bottenvikens kust och skärgård på www.bottenvikensskargard.se.

2. Projektets syften, mål och målgrupp

Projektet ingår i de fem kustkommunernas genomförande av den gemensamma strategin för utvecklingen av det gemensamma kustområdet.

Projektet har genomförts under perioden 1 maj 2023 till 15 september 2026.

Syften

Projektets syfte är att med det kustbaserade sportfisket som utgångspunkt:

- ge fler möjligheter till rekreation, ett gott friluftsliv och därmed förbättrad folkhälsa,
- öka människors kunskap om
 - vår unika skärgård och dess känsliga ekosystem,
 - hur man fångar en fisk,
 - etisk hantering av den fisk man fångat,
- skapa förbättrade möjligheter till naturturism och därmed ökat företagande på landsbygden,
- öka kommunernas och länens attraktivitet samt
- arbeta fram en metod som enkelt går att överföra till övriga kommuner i *Bottenvikens skärgård kommunsamverkan*.

Målgrupp

Målgrupp för projektets insatser är personer som inte ännu riktigt upptäckt sportfisket i området.

- Ungdomar
- Familjer
- Båtagare
- Nya invånare med fokus på utrikes födda
- Naturintresserade turister

En minst lika viktig målgrupp är de företag som är aktiva i kust och skärgård, framför allt inom besöksnäringen, som kan dra nytta av de åtgärder som genomförts i projektet.

Effektmål

På längre sikt är förhoppningen att genomförda åtgärder ska bidra till:

- att fler har upptäckt och utövat sportfiske i Bottenvikens kust och i skärgård,
- ett ökat friluftsliv, aktiva människor och förbättrad folkhälsa,
- att fler har lockats till att utforska mer om skärgårdens möjligheter i övrigt,
- att människor fått bättre kunskap om skärgårdens naturvärden och ökad förståelse för havets känsliga ekosystem,
- ett hållbart sportfiske och en god hantering av infångad fisk vare sig den ska ätas eller återutsättas,
- att kustområdets möjligheter till sportfiske bidrar till kommunernas och länens attraktionskraft så att såväl gamla som nya invånare får en positiv bild av området,
- att andra kommuner i både kust och inland har fått användning av det som tagits fram i projektet samt
- förbättrade möjligheter för företagande och landsbygdsutveckling genom, exempelvis en ökad efterfrågan på:
 - att komma ut i skärgården med exempelvis turbåt,
 - fiskeguidekompetens och andra tjänster inom besöksnäringen i området eller
 - fiskeutrustning och annat som behövs för trevliga fisketurer till kust och hav.

Projektet strävar även till uppfyllandet av uppsatta effektmål i de fem kommunernas gemensamma strategi, *Bottenvikens skärgård 2021-2030*:

- Lokal och regional utveckling i såväl tätort som landsbygd,
- attraktiva kommuner och regioner,
- god folkhälsa genom goda och jämlika möjligheter till friluftsliv och rekreation,
- konkurrenskraftigt och innovativt entreprenörskap och företagande inom besöksnäringen samt
- hav i balans samt levande kust och skärgård så att
- ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet kan uppnås.

3. Genomförda åtgärder

Projekt *Upptäck sportfisket i Bottenvikens kust och skärgård* har genomförts tillsammans med medarbetare som arbetar med fiskefrågor i *Skellefteå kommun*. Projektet har genomförts i dialog med ett flertal aktörer såsom föreningar, företag och myndigheter. Både sådana som sitter på kunskap om sportfiske och natur samt aktörer som har sin expertis inom sjösäkerhet eller marknadsföring.

Projektet har bestått av fyra olika delprojekt:

Delprojekt 1) Fiskenoder i kust och skärgård

Delprojekt 2) Digital informationsspridning om sportfiske

Delprojekt 3) Informations-/inspirationsfolder "Din sportfiskeguide till Bottenviken"

Delprojekt 4) Utbildningskoncept – Lär dig fiska i kust och skärgård

De olika delprojekten hänger ihop genom att det som tagits fram i ett delprojekt ger underlag till övriga delprojekt.

Delprojekt 1: Fiskenoder i kust och skärgård

Inom delprojektet *Fiskenoder i kust och hav* har tolv informationsskyltar om sportfiske installerats på elva utvalda platser längs Skellefteås kust, så kallade fiskenoder. Syftet med åtgärden var att väcka intresse för kustens fria handredskapsfiske och inspirera fler att upptäcka områdets fiskemöjligheter.

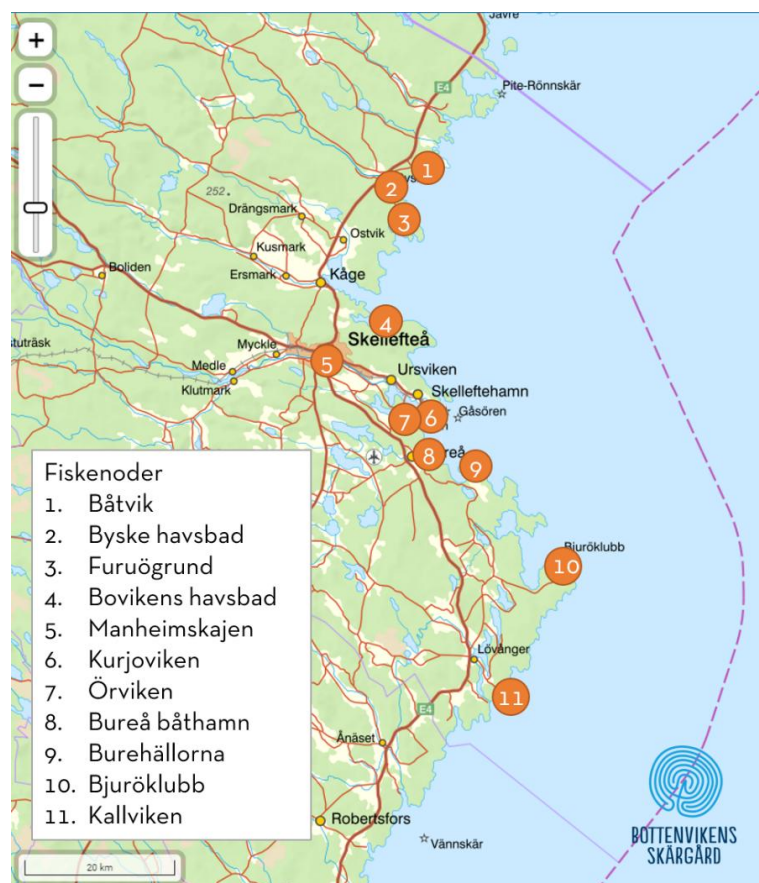
Fiskenoderna

Projektet inleddes med en inventering av Skellefteåkusten för att identifiera lämpliga fiskenoder. En fiskenod definierades som en plats som lämpar sig för informationsspridning om sportfisket i kustområdet. Här handlar det främst om platser där människor ofta vistas eller passerar, exempelvis småbåtshamnar, friluftsområden eller campingplatser.

Några av fiskenoderna är i tätortsnära lägen för att sänka tröskeln för besökare att ta del av informationen. Det är mindre viktigt att själva fiskenoden utgörs av en etablerad fiskeplats, eller ens en bra fiskeplats, det viktiga är att den fungerar som en tillgänglig informationspunkt som hjälper besökaren vidare till nästa fiskeäventyr.

Under projektets gång fördes dialog med berörda markägare och lokala aktörer kring tänkbara fiskenoder. Bland de medverkande fanns hamnföreningar, båtklubbar, byaföreningar samt verksamheter kopplade till campingar och havsbad. Under dialogen har berörda markägare och lokala aktörer vid respektive fiskenod uppmuntrats till att initiera egna insatser kopplat till sportfiske, exempelvis utlåning av fiskeutrustning, och en del av projektets budget har avsatts för inköp av detta.

Efter denna process valdes elva platser ut som fiskenoder (se Figur 2).

Figur 2. I projektet har elva fiskenoder valts ut där en informationsskylt om kustens möjligheter till sportfiske har satts upp. Kartunderlag: Luleå kommun, Geodatasamverkan Lantmäteriet 2021

Informationsskylten

Vid skyltarnas utformning var målsättningen att de skulle vara visuellt tilltalande, fånga förbipasserandes uppmärksamhet och samtidigt innehålla tillräckligt med information för att väcka nyfikenhet och inspirera till vidare upptäckter. En central del av budskapet är att fiske med handredskap längs kusten är fritt och inte kräver fiskekort. Informationen presenteras på både svenska och engelska för att nå en bred målgrupp.

Figur 3. Den informationsskylt som tagits fram och satts upp vid fiskenoderna, här ett exempel från Kurjoviken där befintligt skyltställ med skyltar om Bottenvikens skärgård nyttjats. Foto på skylten: Tobias Hellman. Foto skyltställ: Lisa Lundstedt.

Skyltarna har utformats med tydliga färger och ett tilltalande bildspråk för att dra till sig uppmärksamhet. En orange pratbubbla uppmuntrar besökaren att upptäcka sportfiske i Bottenvikens skärgård, och en positiv bild av en person med nyfångad abborre förstärker budskapet (se Figur 3).

Varje skylt är försedd med en QR-kod som länkar vidare till de webbsidor om fiske och fiskeplatser som tagits fram inom delprojekt 2. QR-koderna är individuellt utformade, vilket gör det möjligt att följa upp hur många besökare som skannar koden vid respektive fiskenod. Denna uppföljning ger värdefull information om skyltarnas räckvidd och placering. Om användarstatistiken visar att en skylt genererar få skanningar finns möjlighet att flytta den till en mer lämplig och mer frekvent besökt plats.

Tabell 1. Vid de utvalda fiskenoderna längs Skellefteåkusten har inspirerande informationsskyltar satts upp.

Fiskenoder	Placering	Skyltformat (mm)
Båtviks småbåtshamn	På skyltställ	841x1189 (A0)
Byske camping	På skyltställ	594x841 (A1)
Furuögrund	På befintligt skyltställ	841x1189 (A0)
Bovikens havsbad	På husvägg (toalettbyggnad)	594x841 (A1)
Manhemskaen	På befintligt skyltställ	841x1189 (A0)
Kurjovikens småbåtshamn	På befintligt skyltställ vid camping/ställplatser	841x1189 (A0)
Kurjoviken havsmarina	Grillplats nära turbåtsbryggan	841x1189 (A0)
Örviken	På skyltställ	594x841 (A1)
Bureå båthamn	På skyltställ	594x841 (A1)
Burehällorna	På husvägg (vindskydd)	594x841 (A1)
Bjuröklubb	På skyltställ	594x841 (A1)
Kallviken	På husvägg	594x841 (A1)

Vid varje fiskenod har en informationsskylt om sportfiske satts upp. I Kurjoviken, nära Skelleftehamn, har två informationsskyltar satts upp, vilket innebär att totalt tolv skyltar har satts upp inom projektet (se Tabell 1). Där så är möjligt har skyltarna satts på befintliga skyltställ eller byggnader. Där denna möjlighet saknats har ett skyltställ byggts. Skyltställets design knyter an till Bottenvikens skärgårds övriga skyltställ som redan finns uppsatta i kust och skärgård.

Figur 4. Där det gått, har informationsskyltarna satts på befintliga byggnader, exempelvis som här i Kallviken. Om det inte gått att få till, har projektet byggt skyltställ, exempel från Bjuröklubb. Foto: Lars-Erik Ellonen.

Utöver att dessa skyltar i A0- och A1-format har satts upp, har även ett antal mindre skyltar (A3) som också satts upp på ett antal olika platser i kommunen (se Figur 5).

Figur 5. Tanken är att skyltarna ska finnas på platser där folk är, som här i Burehällorna där den mindre skylten satts upp på ett utedass och den större på ett vindsydd. Foto: Lars-Erik Ellonen.

Rollups

Som ett komplement till de fasta informationsskyltarna har även rollups med motsvarande innehåll tagits fram. Dessa utgör ett flexibelt alternativ som kan placeras på olika platser för att nå fler målgrupper.

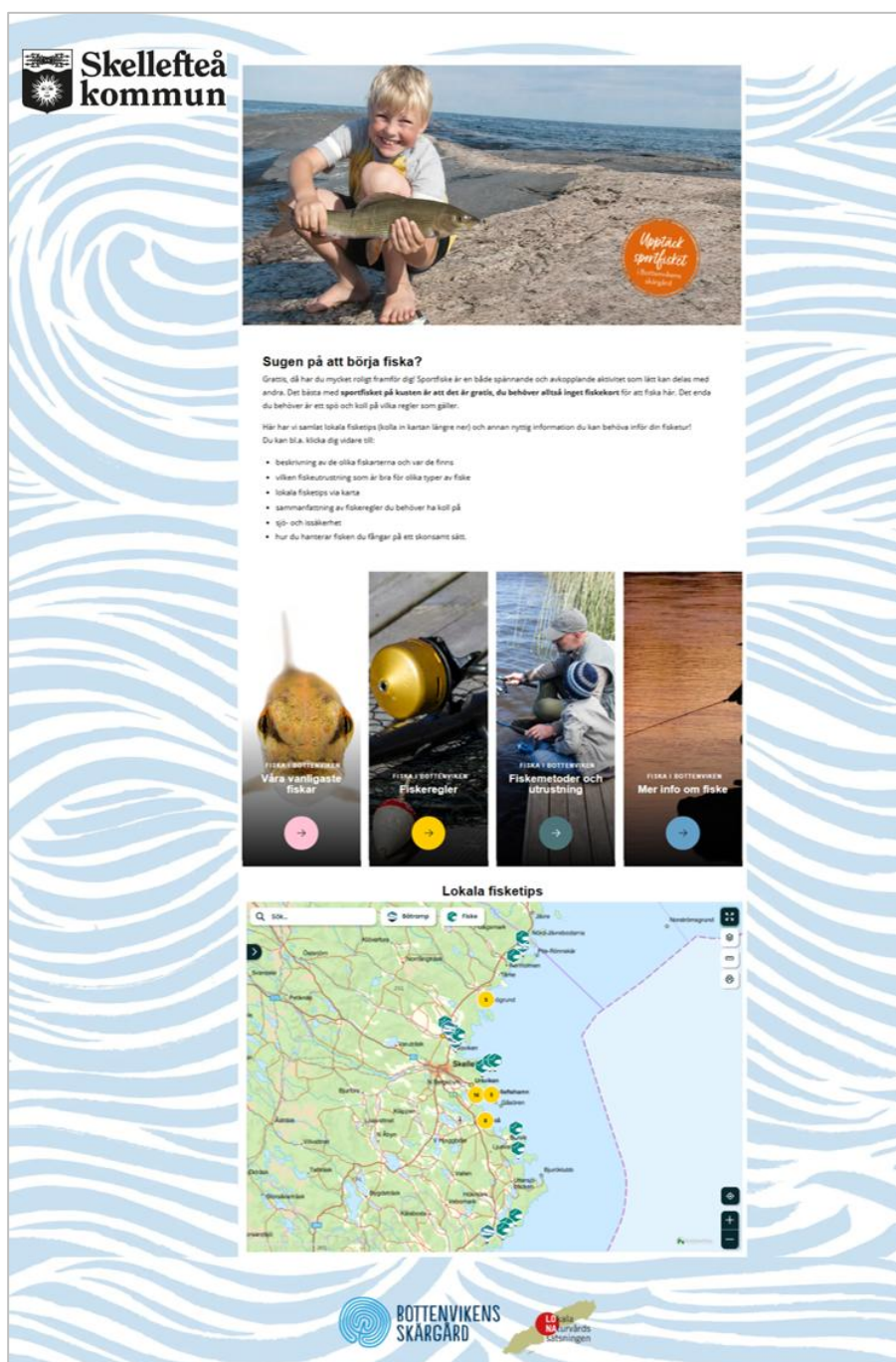

Figur 6. Som ett komplement till informationsskyltarna har en rollup tagits fram och tryckts i ett antal exemplar. Dessa ska cirkulera mellan olika platser i kommunen, här exempel från biblioteket i Lövsånger. Foto: Lars-Erik Ellonen.

Tanken är att rolluparna successivt ska cirkulera mellan kommunens bibliotek för att öka exponeringen och sprida informationen om kustens sportfiske till en bredare publik. Till att börja med har rollups placerats i biblioteken i Lövånger och Byske samt en butik som säljer fiskeutrustning i centrala Skellefteå.

Delprojekt 2: Digital informationsspridning om sportfiske

Den som vill hitta information om sportfiskemöjligheterna i Bottenvikens kust- och skärgårdsområde har ofta behövt lägga ned betydande tid på att hitta relevant information. Den digitala information som funnits tillgänglig har varit spridd mellan kommuners och myndigheters webbplatser, Sportfiskarnas informationskanaler samt privata aktörers plattformar. Men många gånger har efterfrågad information helt saknats. Syftet med delprojektet *Digital informationsspridning om sportfiske* har varit att minska denna informationslucka.

Figur 7. Ingångssida till **Sportfiske på kusten - Skellefteå kommun**. "Lokala fisketips", nederst på sidan, är en inbäddad karta från den digitala friluftsguiden **Naturkartan** och visar fiskeplatser och sjösättningsramper längs Skellefteås kust.

Arbetet har resulterat i nya webbsidor med information om sportfiske i kust- och skärgårdsmiljöer samt länkar till andra aktörers webbplatser för den som vill fördjupa sig ytterligare.

I projektet har Skellefteå kommuns befintliga fiskesidor kompletterats med information om kustnära sportfiske genom webbplatsen (se Figur 7):

- [Skellefteå kommun – Upptäck sportfisket i Bottenvikens skärgård.](#)

Här kan besökaren bland annat hitta information om:

- vilka fiskarter som kan fångas i Bottenviken,
- gällande fiskeregler och principer för ett hållbart fiske,
- allemansrätten och hänsyn till naturen,
- sjö- och issäkerhet samt viktiga aspekter att tänka på vid vistelse i och kring vatten, både sommartid och vintertid.

Informationen ges på svenska och engelska. Underlag till texterna har hämtats från delprojekt 3.

Även övriga kommuner i Bottenvikens skärgård har skapat eller uppdaterat sin egen webbinformation om respektive kommuns sportfiske i kusten.

- [Haparanda kommun – Sportfiske i Bottenviken](#)
- [Kalix kommun – Sportfiske i Kalix skärgård](#)
- [Luleå kommun – Fiske i Luleå skärgård](#)
- [Piteå kommun – Kustfiske](#)

Parallellt med framtagandet av dessa sidor har även information om fiskeplatser längs Skellefteås kustområde tagits fram. Resultatet har lagts in i Skellefteå kommuns miniguide i den digitala friluftsguiden Naturkartan:

- [Fiskeplatser & Båtramp – Hela Kusten](#)

Genom att samla informationen på en gemensam plattform har projektet gjort det enklare för både invånare och besökare att ta del av kunskap om sportfisket i Bottenvikens kust- och skärgårdsområde samt att planera sina fiskeupplevelser på ett säkert och ansvarsfullt sätt.

Delprojekt 3: Informations-/inspirationsfolder ”Din sportfiskeguide till Bottenviken”

Målet för detta delprojekt var att ta fram en sportfiskeguide för tryckt och digital publicering. Guiden ska väcka intresse för sportfiske som en tillgänglig och naturnära aktivitet samt uppmuntra till att upptäcka de kust- och skärgårdsmiljöer som finns längs Bottenvikens kustkommuner.

I sportfiskeguiden kan läsaren bland annat ta del av information om:

- Bottenvikens natur- och vattenmiljöer samt möjligheterna till sportfiske i området och vilka fiskarter som kan fångas,
- grundläggande kunskap om sportfiske, exempelvis lämplig utrustning, olika fiskemetoder och vilka miljöer som ofta erbjuder goda fiskemöjligheter.
- hur fångad fisk bör hanteras för att minimera stress och onödigt lidande,
- gällande fiskeregler samt rekommendationer för ett hållbart och ansvarsfullt fiske,
- allemansrätten och vikten av att visa hänsyn till natur, markägare och andra besökare,
- sjö- och issäkerhet, inklusive viktiga råd för vistelse vid och på vatten under både sommar- och vinterförhållanden samt
- länkar och hänvisningar till ytterligare information samt lokala fisketips.

Figur 8. I sportfiskeguiden finns bland annat beskrivningar av Bottenvikens fiskarter och vilka fiskeregler som gäller.

Sportfiskeguiden har tagits fram i både svensk och engelsk version och finns tillgänglig såväl digitalt som i tryckt format:

- [Upptäck sportfisket i Bottenviken](#)
- [Discover sport fishing in the Bothnian Bay](#)

Sportfiskeguiden har utformats i ett litet och smidigt format, 10,5x14,8 cm (bredd x höjd), vilket underlättar om man vill ta med den på utflykter och fisketurer. Utformningen följer samma grafiska profil och format som den skärgårdsguide som tidigare tagits fram av Bottenvikens skärgårds kommunsamverkan, [Din guide till 100 pärlor i Bottenviken](#). Detta skapar en tydlig koppling mellan de båda informationsfoldrarna och bidrar till en enhetlig profil för information från Bottenvikens skärgård kommunsamverkan.

De texter som producerats inom detta delprojekt har legat till grund för de webbsidor som utvecklats inom delprojekt 2. På så sätt kompletterar de tryckta och digitala informationskanalerna varandra och gör kunskapen tillgänglig för en bred målgrupp.

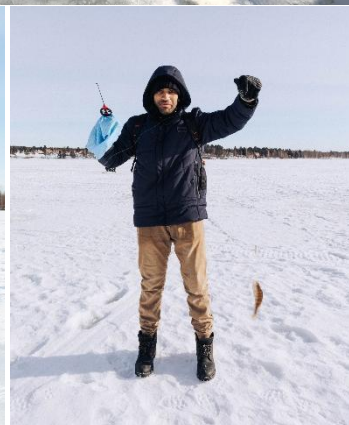
Genom guiden har projektet skapat ett lättillgängligt informationsmaterial som kan användas av både invånare och besökare för att planera, genomföra och utveckla sina upplevelser av sportfiske och friluftsliv i Bottenvikens kust- och skärgårdsområden.

Delprojekt 4: Utbildningskoncept – Lär dig fiska i kust och skärgård

Att lyckas med sitt fiske handlar inte enbart om tur. Med kunskap om var, när och hur man fiskar ökar möjligheterna att få napp. För den som är ny inom sportfisket kan steget från att skaffa lämplig utrustning till att faktiskt ta sig ut, upplevas som stort. För att sänka tröskeln och göra sportfisket mer tillgängligt finns därför behov av utbildningar som ger både kunskap och praktisk vägledning.

Inom detta delprojekt har ett koncept för fiskeutbildningar tagits fram som stöd för föreningar, organisationer och andra aktörer som vill arrangera fiskekurser för nybörjare och ovana fiskare.

Som en del av arbetet genomfördes i mars 2024 en kurs i vinterfiske för anställda vid Northvolt. Kursen genomfördes på isen utanför Örviken i Skellefteå och arrangerades tillsammans med Sportfiskarna Region Norr, Skellefteå Sportfiskeklubb och Örvikens byaförening. Deltagarna, som kom från flera olika länder, fick ta del av både teoretiska och praktiska moment med fokus på fiske under vinterförhållanden, säkerhet på isen samt grundläggande kunskap om utrustning, fiskemetoder och hantering av fångst (se Figur 9).

Figur 9. Bilder från den kurs i vinterfiske som arrangerades för personal från Northvolt. Medlemmar i Skellefteå sportfiskeklubb gjorde en välkommen och utmärkt insats som instruktörer. Foto: Larissa Das Mercas Nagate och Lisa Lundstedt.

Erfarenheterna från planeringen och genomförandet av kursen har sedan legat till grund för publikationen:

➤ **Handbok för en lyckad fiskekurs**

Handboken, som har tagits fram i samarbete med Sportfiskarna Region Norr, innehåller checklistor, råd och praktiska tips för den som vill arrangera egna fiskekurser – från idéstadium till genomförd kurs (se Figur 10).

Figur 10. Handbok för en lyckad fiskekurs innehåller bland annat checklistor och tips på hur man lägger upp en fiskekurs. Handboken innehåller däremot inte några detaljer om själva fisket. Det förutsätts att de som anordnar och leder kursen är erfarna sportfiskare som redan kan det mesta om det fiske som ska läras ut. Om man själv saknar kunskaper i fiske är det svårt att lära andra att fiska.

4. Budget och utfall

Finansiering

Projektet har genomförts med finansiering med statliga medel till lokala naturvårdsprojekt (LONA) genom Länsstyrelsen i Västerbotten. Projektet har även finansierats med medel från Bottenvikens skärgård kommunsamverkan och Skellefteå kommun samt egen arbetsinsats (se Tabell 2).

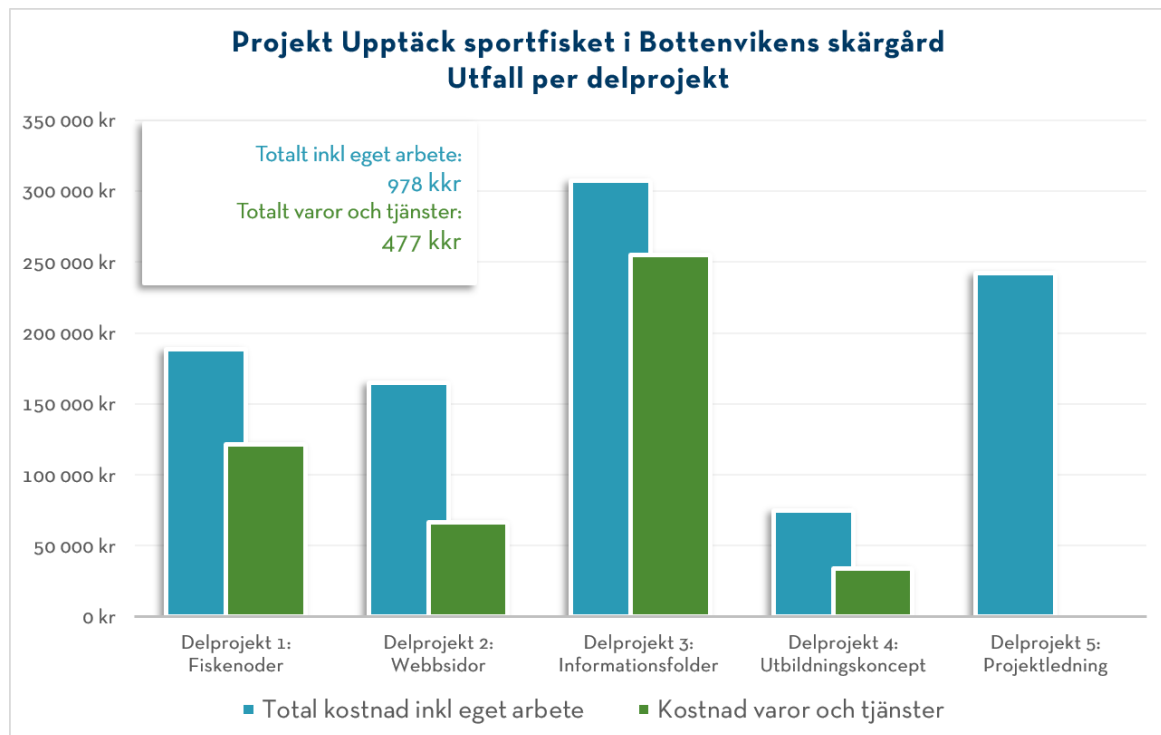
Tabell 2. Finansiering av projekt "Upptäck sportfisket i Bottenvikens kust och skärgård", budget samt utfall (kkkr).

Finansiering	Budget			Utfall (kkkr)		
	Totalt	Varav eget arbete	Andel	Totalt	Varav eget arbete	Andel
Bottenvikens skärgård	186	96	32%	369	242	38%
Skellefteå kommun	104	39	18%	324	258	33%
LONA Länsstyrelsen Västerbotten	285		50%	285		29%
Summa:	575	135		978	501	

Kostnader

Vid projektets avslut har totalt 978 kkr upparbetats, inklusive egen arbetsinsats från Skellefteå kommuns personal och Bottenvikens skärgårds samordnare. Av detta har 477 kkr nyttjats för inköp av varor och tjänster.

Det delprojekt som mest medel lagts på var delprojekt 3, sportfiskeguide, där inköp av bilder, layout samt tryck har kostat. Vad gäller nedlagd arbetstid har både produktion av hemsidor och sportfiskeguiden krävt en hel del arbetstimmar. Minst kostsamt var delprojekt 4, handbok för fiskekurs. Men då är inte ett bidrag från Sportfiskarna till Skellefteå sportfiskeklubb medräknat som också gick till en del av kursens omkostnader (se Figur 11).

Figur 11. Upparbetade kostnader per delprojekt.

5. Projektets organisation och genomförande

Det praktiska arbetet har planerats och genomförts av Bottenvikens skärgårds samordnare tillsammans med personal från framför allt fiskeenheten vid Skellefteå kommuns Kultur och Fritidsförvaltning.

Projektledning och arbetsgrupp

Projektledare

Lisa Lundstedt, Bottenvikens skärgård kommunsamverkan

Styrgrupp

Skellefteå kommun:	Hans Pettersson, Fritid och kultur
Piteå kommun:	Annika Nordstrand, Kultur, park och fritid t.o.m april 2025 Jenny Axelsson, Kultur, park och fritid, fr.o.m maj 2025
Luleå kommun:	Ove Forsberg, Kultur och fritid
Kalix kommun:	Karl-Göran Lindbäck, Fritid och kultur
Haparanda kommun:	Göran Wigren, Samhällsbyggnad Daniel Fälldin, Fritid och kultur

Arbetsgrupp

Skellefteå kommun:	Malin Isaksson, Kultur och fritid (Fiske) Lars-Erik Ellonen, Kultur och fritid (Fiske) Alexander Dahlberg, Kultur och fritid (Fiske)
Luleå kommun:	Gabriella Takino, Kultur och fritid (layout och grafik)

Samt kollegor i samtliga fem kommuner som arbetar med skärgårdsutveckling i Bottenvikens skärgård, friluftsliv, kommunikation, marknadsföring och turistinformation. Tobias Hellman från Sportfiskarna Region Norr bidrog också i projektet, framför allt i delprojekt 4.

Samverkande aktörer

Projektet har genomförts i nära samverkan med ett brett nätverk av skärgårdsaktörer, föreningar, entreprenörer och myndigheter. Genom hela projektet har dessa aktörer getts möjlighet att bidra med kunskap, synpunkter och idéer i såväl planerings- som genomförandefasen.

Tabell 3. Representanter från ett stort antal organisationer har deltagit i projektet.

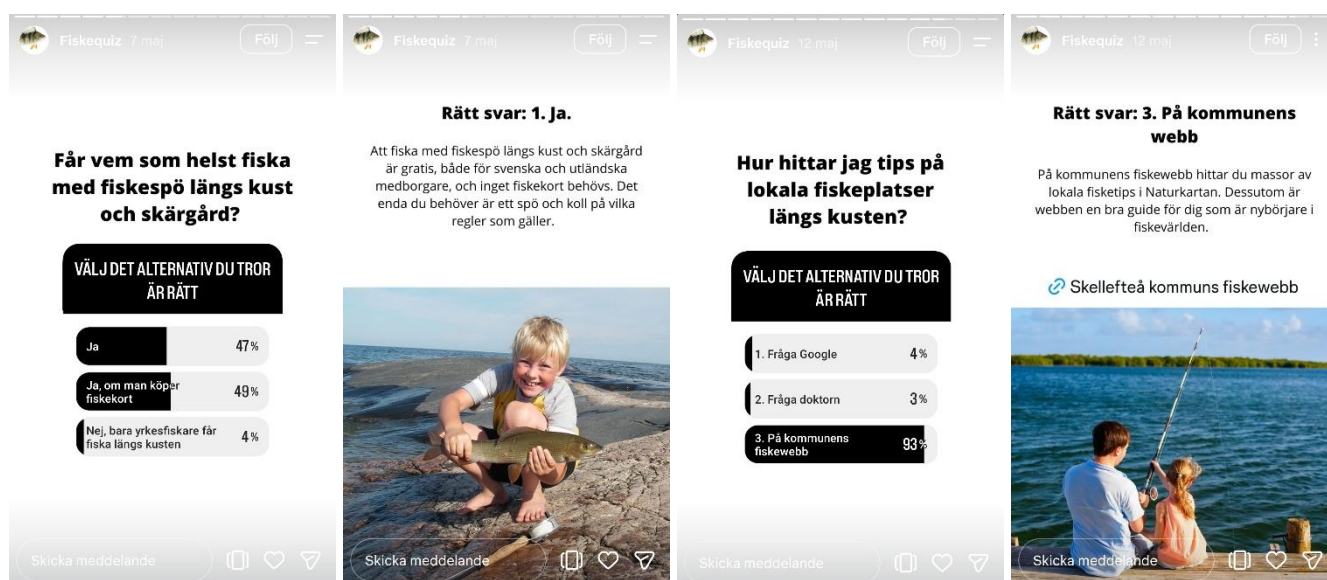
Typ av organisation	Organisation
Föreningar	Arena Bjuröklubb Bureå båtsällskap Byske båtklubb Båtvik-Selsvik byaförening Kallvikens hamnförening Kåge båtklubb Sportfiskarna Region Norr Skellefteå sportfiskeklubb Sjöräddningssällskapet Skellefteå Sjöräddningssällskapet Piteå Sjöräddningssällskapet Luleå Ursvikens segelsällskap Örvikens byaförening Östersjö laxälvar i samverkan
Företag	Bovikens havsbad och camping Brändö konferens Byske havsbad och camping Mago fishing
Destinationer	Visit Skellefteå Visit Piteå
Myndigheter	Länsstyrelsen Västerbotten Länsstyrelsen Norrbotten
Studieförbund	Medborgarskolan Skellefteå Studieförbundet Skellefteå

Denna samverkan har varit en viktig framgångsfaktor och har bidragit till att kvalitetssäkra projektets innehåll, stärka den lokala förankringen och säkerställa att insatserna svarar mot faktiska behov och förutsättningar i området. De många inspel som inkommit från samverkansparterna har avsevärt förbättrat slutresultatet i samtliga delprojekt och bidragit till att skapa ett mer användbart och långsiktigt hållbart slutresultat.

6. Resultatspridning

Under maj 2026 gjorde Skellefteå kommun en satsning för att lansera projektets resultat. Detta genom pressmeddelande, inlägg på sociala medier, mejlutskick och affischer på fritidsgårdar i Skellefteås skolor. Skellefteå kommun gjorde då en upprepade satsning med såväl inlägg som händelser i sociala medier under sommaren. En del av denna lansering var ett fiskequiz (Figur 12).

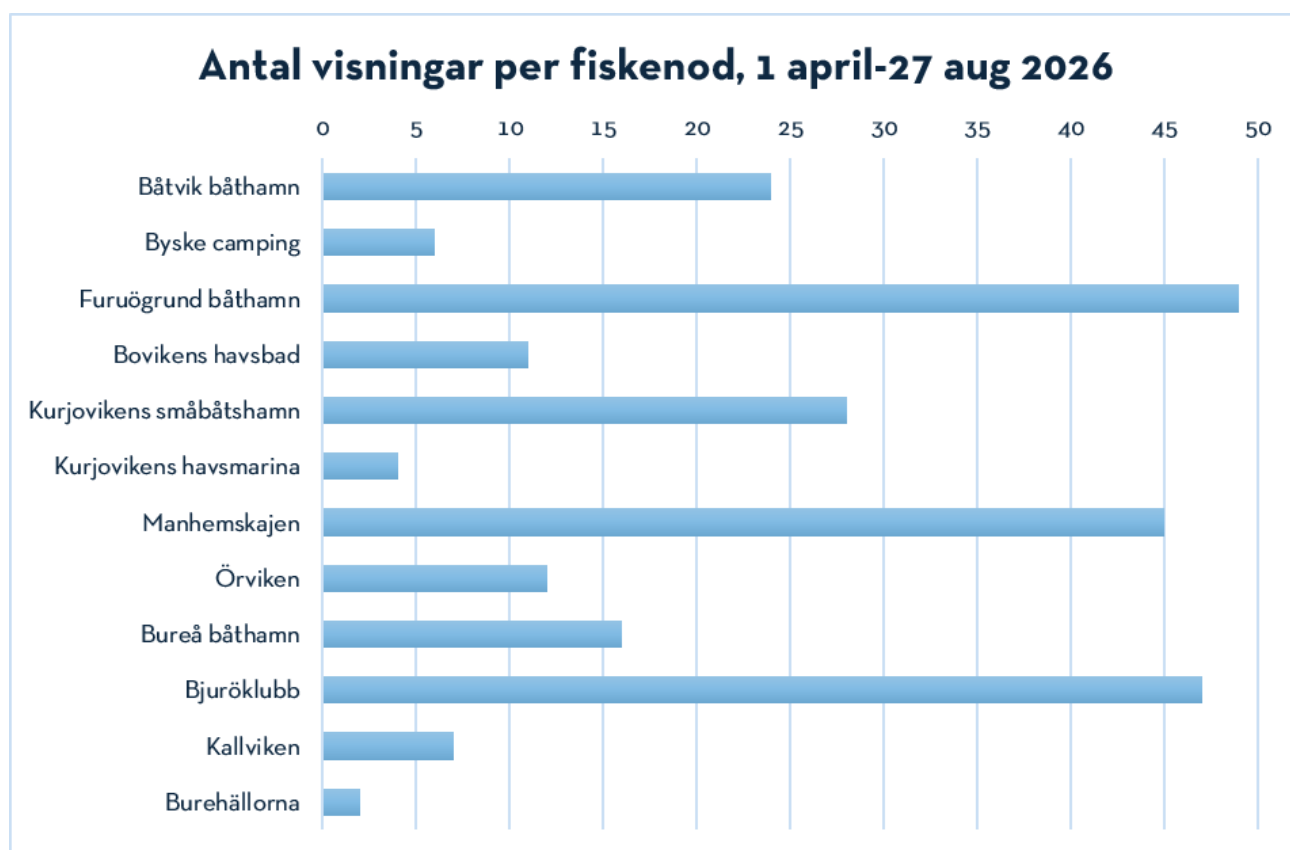
En utvärdering efter den första sommaren visade att inläggen i sociala medier resulterade i 55 900 exponeringar, varav 33 600 unika användare, samt ca 1 400 länkklick. Kostnaden per klick var så låg som 1,36 kr.

Figur 12. Två av de frågor som den som ingick i Skellefteå kommuns fiskequiz i sociala medier.

Även Skellefteås kampanjsida om kustfiske gav många besökare, ca 3 400 unika användare. Lanseringen resulterade även i artiklar i Fiskejournalen, Fisheco, tidningen Norra Västerbotten samt lokala annonsblad.

Vad gäller hur många som hittat uppsatta skyltar och scannat QR-koden på dessa, visar resultat efter den första sommaren att platser där det rör sig mycket folk, är platser där skylten och dess QR-kod blivit mest uppmärksammas (Figur 13).

Figur 13. Eftersom den QR-kod som satts på informationsskyltarna är platsspecifika, har det varit möjligt att följa upp hur många som lockats till att söka efter mer information om kustens möjligheter till sportfiske. Diagrammet visar antalet scannningar efter den första sommaren, 2026. Antalet scannningar kommer användas för att utvärdera skyltarnas placering.

Information om projektet, pågående och genomfört arbete har även spridits i andra kanaler. Dels på [Bottenvikens skärgårds hemsida](#) och i ett antal inlägg i Facebookgruppen "Bottenvikens skärgård".

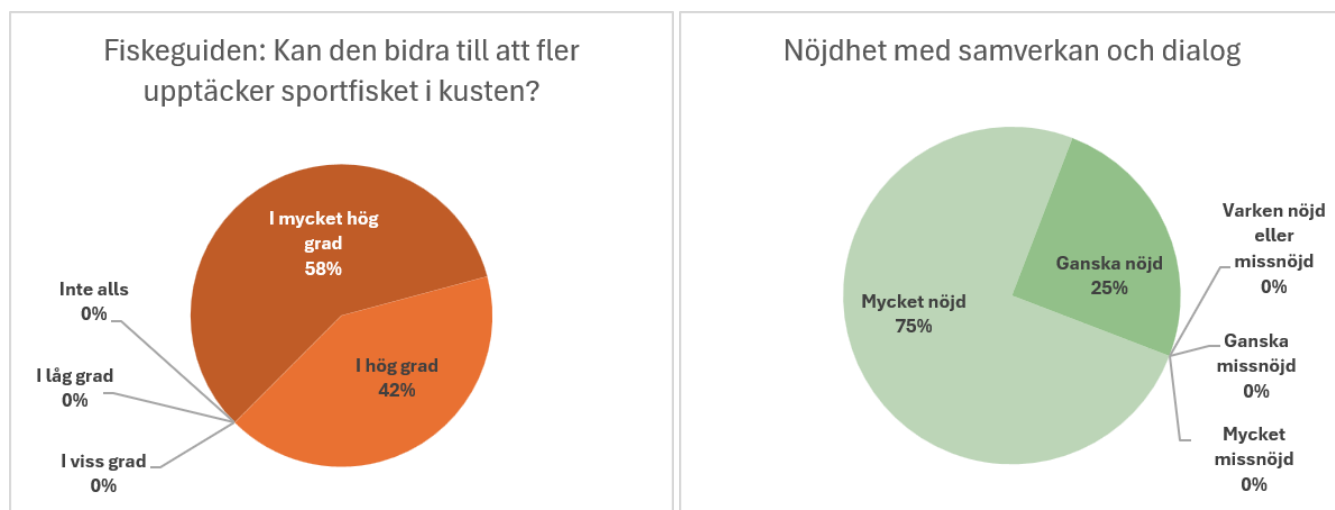
Projektet har även beskrivits i de årliga verksamhetsberättelserna för Bottenvikens skärgård kommunsamverkan samt i denna rapport som publicerats på [Bottenvikens skärgård hemsida](#). Utöver detta har informationen spridits i de enskilda kommunerna internt och externt, till föreningar och företag, turistcenters samt via de fem kommunernas egna sociala medier. Även Sportfiskarna Region Norr har Samtligt framtaget material finns på [Bottenvikens skärgårds hemsida](#) varifrån övriga kommuner länkat till sina respektive hemsidor.

7. Utvärdering av projektet – hur har det gått?

Vad tyckte involverade aktörer?

Frågor ställda till de aktörer som genom samverkan involverats i projektet, resulterade i övervägande positiv respons. En majoritet av de svarande tyckte att projektets resultat ”i mycket hög” eller ”i hög grad” bidrar till att få fler att upptäcka sportfisket i Bottenvikens kustområde. Skyltar, webbsidor, sportfiskeguide och handbok är uppskattade men behöver få bättre spridning. De svarande var ”mycket nöjda” eller ”ganska nöjda” med samverkan och dialog (se Figur 14).

Samtliga svar redovisas i Bilaga 1.

Figur 14. Exempel på svar som inkommit från de som deltagit i samverkan kring projektets genomförande.

Vad tyckte de som deltog i kursen om vinterfiske?

Ett trevligt inslag i projektet var den kurs i vinterfiske som genomfördes för Northvolts personal. Flera av de medverkande hade aldrig tidigare provat på fiske, och ingen hade testat att pimpla från is. Humöret var på topp och många uttryckte stor uppskattning över möjligheten att få uppleva denna typ av det lokalt friluftsliv.

Kursen bidrog inte bara till ökad kunskap om fiske hos deltagarna utan också till att de fått en mer positiv bild av Skellefteå som plats att leva och verka på. I intervju med P4 Västerbotten, som sände direkt från isen, svarade en deltagare att han, innan kursen, inte trivts så bra i Skellefteå men att han nu ändrat sig: *"Skellefteå is not boring, this is a unique experience!"*. Detta visar att sportfiske och naturbaserade aktiviteter kan fungera som viktiga verktyg för både integration, rekrytering och platsattraktivitet. Och att möjligheten till sportfiske i kusten därmed är en tillväxtfaktor för kommunen.

För de som deltog i kursens planering och genomförande var en erfarenhet dock att kommunikation med och information till de som anmält sig kan vara en utmaning, särskilt om det är många inblandade i arrangemanget. Detta då det, trots att kursen hade fått in 35 anmälningar, endast var nio deltagare som anlände med den förhyrda bussen. Trots detta, och att det var mycket att tänka på inför kursen, var ändå

alla mycket nöjda med insatsen. De medlemmar från Skellefteå sportfiskeklubb som frivilligt deltog som instruktörer bidrog till detta. Lärdomarna från kursens genomförande gav en utmärkt grund för den handbok som sedan togs fram.

Vad tyckte de som arbetade aktivt med projektet?

För de som deltog aktivt i de olika delprojektens genomförande var det tydligt hur tidskrävande det är att ta fram informationsmaterial till såväl tryckta produkter som webbsidor. Arbetet har omfattat allt från informationsinsamling, textproduktion och översättning till bildhantering, grafisk formgivning och tryckproduktion.

Även betydelsen av att det som togs fram måste faktagranskas både en och två gånger, lyftes. Sportfiske engagerar många kunniga utövare, och även små sakfel kan påverka trovärdigheten av det färdiga materialet. Det har därför varit en framgångsfaktor att involvera många olika kompetenser inom sportfiske, sjösäkerhet, miljöfrågor och kommunikation när underlag till webbsidor och sportfiskeguide togs fram. Deras kunskaper och synpunkter har bidragit till att innehållet blivit mer korrekt och användbart.

En annan viktig lärdom är betydelsen av en väl genomarbetad projektplan samt tydligt förankrade mål och aktiviteter. Detta tog tid inledningsvis i projektet men skapade en gemensam riktning för projektets deltagare och underlättade genomförandet. Projektets slutresultat ligger i stort sett helt i linje med det som ursprungligen planerats.

Bilaga 1. Utvärdering av projektet – svar från deltagande externa aktörer

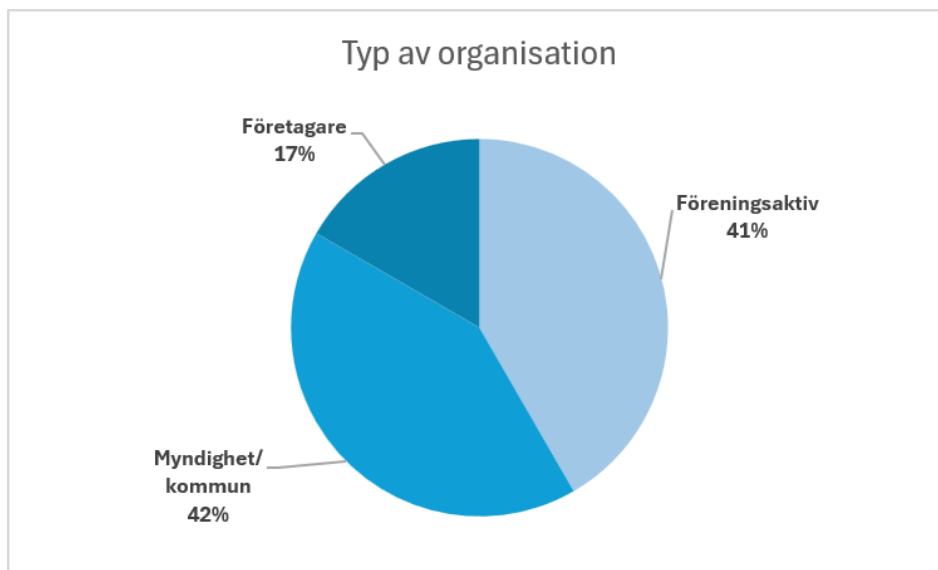
Enkät som skickats till de externa aktörer som deltagit i projektet. Enkäten besvarats via Microsoft Forms.

Enkäten skickades till 45 personer varav tolv personer besvarade enkäten.

Svarstid: 23 september till 11 oktober 2026

Inledande frågor om de som svarat

Vilken typ av organisation har du representerat i projektet?

Svarsalternativ:

- Myndighet/kommun
- Företagare
- Föreningsaktiv
- Annat

Vilken relation har du till sportfiske?

Svarsalternativ:

- Inbiten sportfiskare
- Fiskar då och då
- Nybörjare
- Har aldrig fiskat men vill gärna pröva på det
- Har aldrig fiskat och vill inte börja heller
- Annat

Hur aktiv har du varit i projektet?

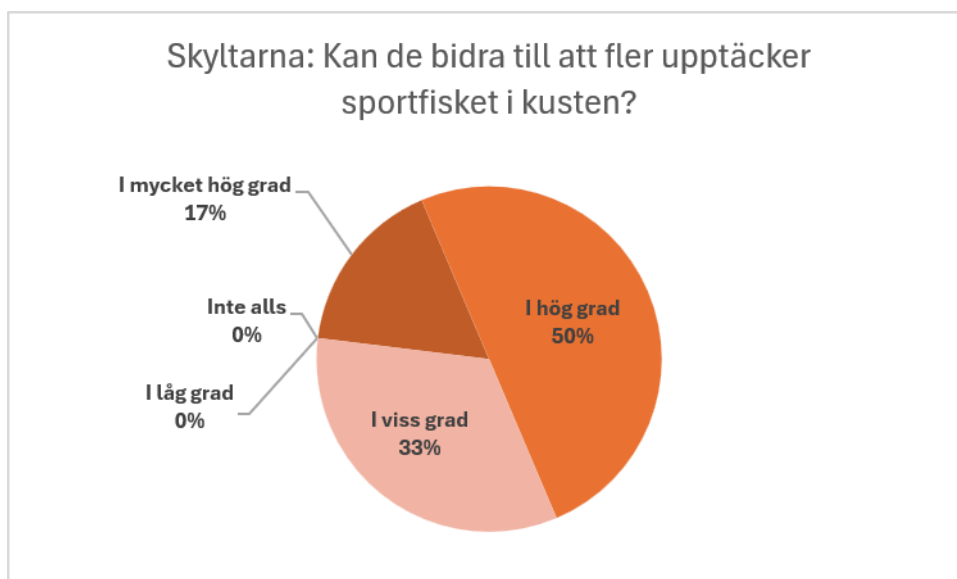

Svarsalternativ (flera val var möjliga):

- Deltagit på möten
- Lämnat synpunkter på det som tagits fram
- Arbetat konkret med något av det som gjorts
- Tipsat om något som kan vara av värde för projektet
- Jag har tagit del av utskickad information om projektet
- Inget av ovanstående
- Annat

Frågor om projektets genomförande

Delprojekt 1: Utifrån projektets mål att få fler att upptäcka sportfisket i Bottenvikskusten - anser du att uppsatta skyltar bidrar till detta?

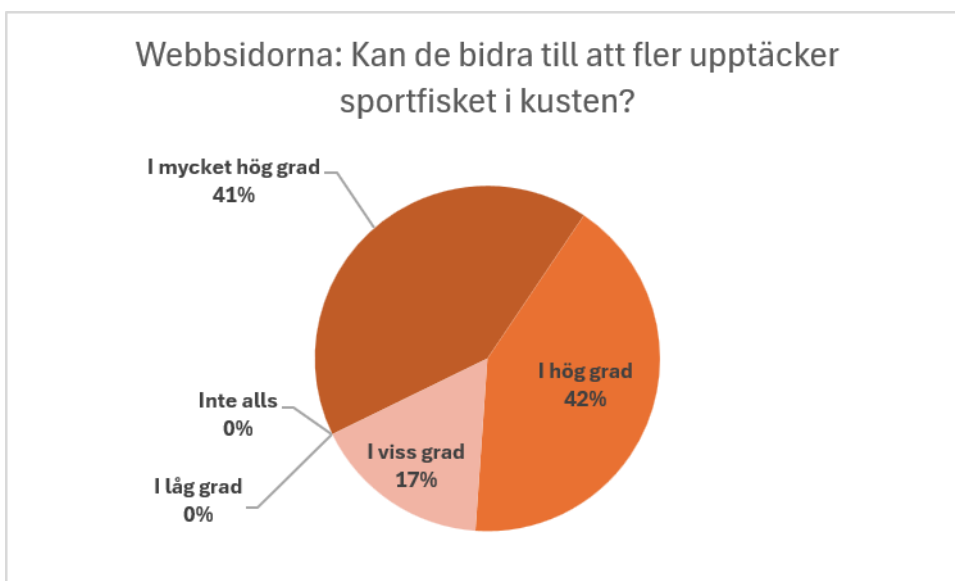

Svarsalternativ:

- I mycket hög grad
- I hög grad
- I viss grad
- I låg grad
- Inte alls

Inkomna kommentarer lyfter att skylten har bra information och att skyltarnas placering är viktig, det gäller att så många som möjligt kan se skyltarna. När det gäller fisket efter kusten generellt så behövs det mer information och på de platser där skyltar finns, har allmänheten också fått mer kännedom om de platser som går att fiska på.

Delprojekt 2: Utifrån projektets mål att få fler att upptäcka sportfisket i Bottenvikskusten - anser du att framtagna hemsidor bidrar till detta?

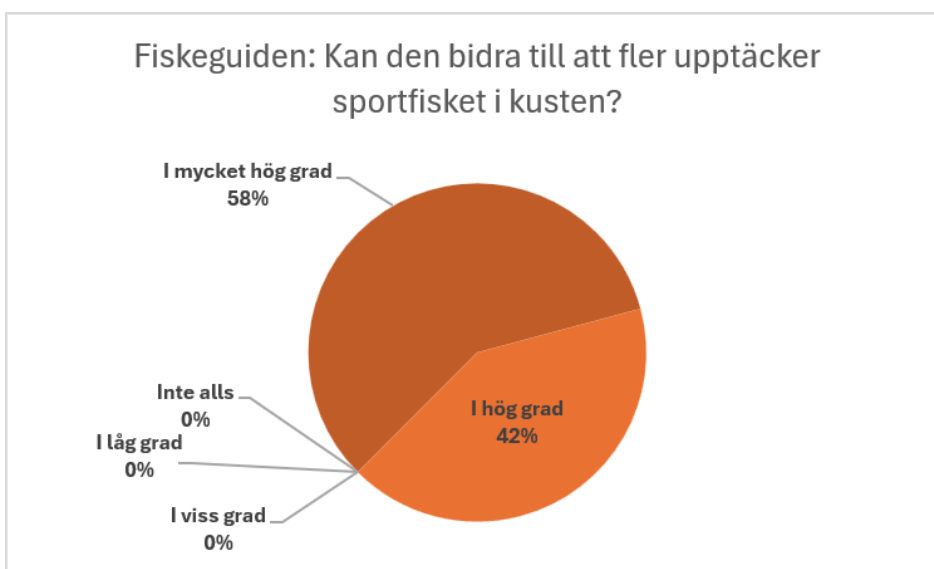
Svarsalternativ:

- I mycket hög grad
- I hög grad
- I viss grad
- I låg grad
- Inte alls

Du får gärna utveckla eller kommentera ditt svar på frågan ovan (delprojekt 2).

Inkomna kommentarer lyfter att man har den upplevelsen efter att ha talat med olika personer. Man lyfter även att webbsidorna är bra men behöver få bättre spridning så att fler blir medvetna om att de finns.

Delprojekt 3: Utifrån projektets mål att få fler att upptäcka sportfisket i Bottenvikskusten - anser du att framtagna sportfiskeguide bidrar till detta?

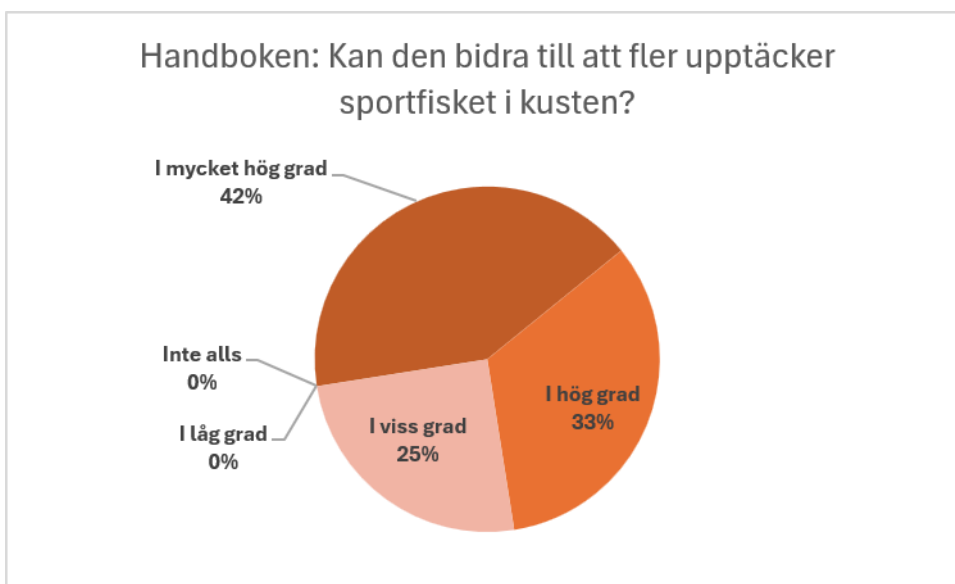
Svarsalternativ:

- I mycket hög grad
- I hög grad
- I viss grad
- I låg grad
- Inte alls

Du får gärna utveckla eller kommentera ditt svar på frågan ovan (delprojekt 3).

Inkomna kommentarer lyfter att detta är ett nytt initiativ, att tidigare inte har funnits något liknande. Guiden är förklarande och mycket lärorik kring fiske, fisketekniker och förutsättningar för sportfiske. Detta ökar chansen att fånga en fisk och dessutom vet man hur man gör när fisken är fångad. Guiden är kanon och behöver få en bättre spridning till allmänheten.

Delprojekt 4: Utifrån projektets mål att få fler att upptäcka sportfisket i Bottenvikskusten - anser du att framtagna handbok för fiskekurs bidrar till detta?

Svarsalternativ:

- I mycket hög grad
- I hög grad
- I viss grad
- I låg grad
- Inte alls

Du får gärna utveckla eller kommentera ditt svar på frågan ovan (delprojekt 4).

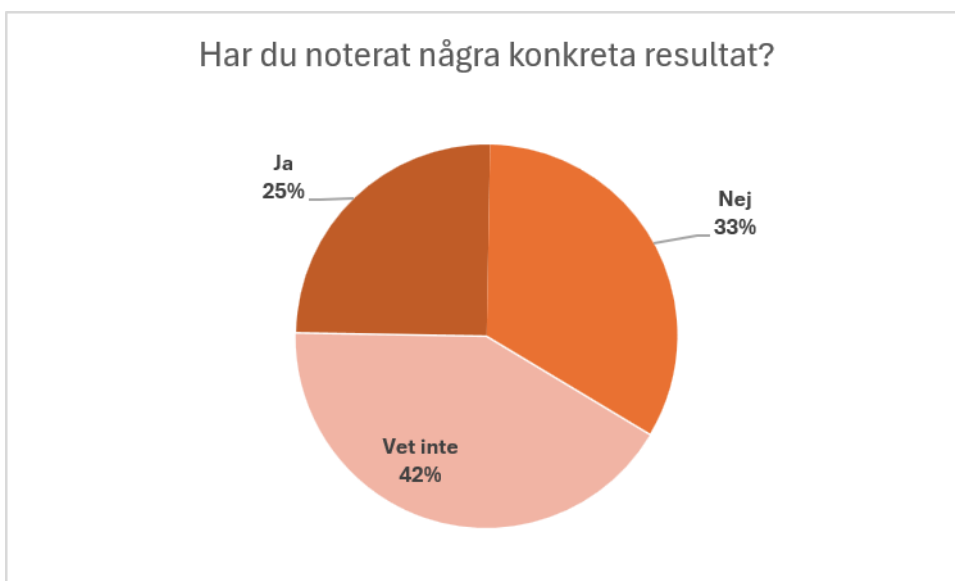
Inkomna kommentarer lyfter att handboken är ett nytt grepp och ett bra underlag för fiskeklubbar. Men att allt helt beror på om handboken kommer att användas av exempelvis fiskeföreningar/-klubbar etc. Men där handboken kommer till användning har sedan varje enskild fiskeaktivitet vid kusten en god chans vara av bättre kvalitet.

Är det något som projektet borde ha tänkt på eller gjort annorlunda under genomförandet?

Ingen av de svarande har tyckt att något borde ha gjorts annorlunda.

Frågor om projektets effekter

Har du noterat några konkreta resultat som en följd av projektet redan idag?

Svarsalternativ:

- Ja
- Nej
- Vet inte

Om ja, vilka effekter har du sett?

En av de som svarat på enkäten meddelar att dess stuggrannar kommer att testa kustfiske. Även turistinformatör har noterat en ökad nyfikenhet om kustfisket hos besökarna.

Tror du det som gjorts i projektet kommer att bidra till:

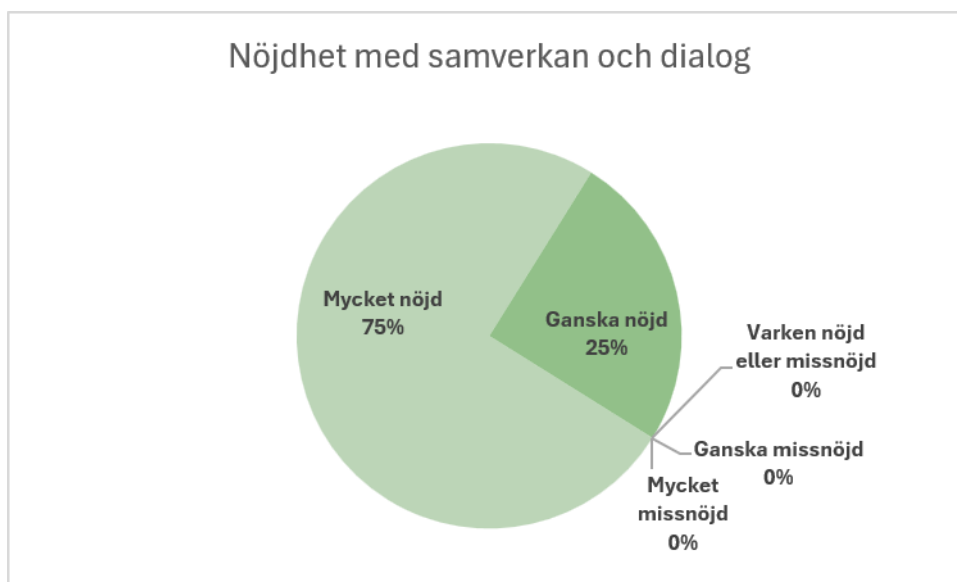

Svarsalternativ (flera val var möjliga):

- Att öka kunskapen om kustens möjligheter till sportfiske
- Öka friluftsliv längs kusten
- Att öka kunskapen om Bottenvikens fiskbestånd och skärgårdens naturvärden
- Att skapa bättre förutsättningar för ett hållbart sportfiske
- Nya eller förbättrade möjligheter för företagande (såsom besöksnäring, återförsäljare av fiskeutrustning)
- Att kommunen uppfattas som attraktiv

Frågor om projektets samverkan och dialog

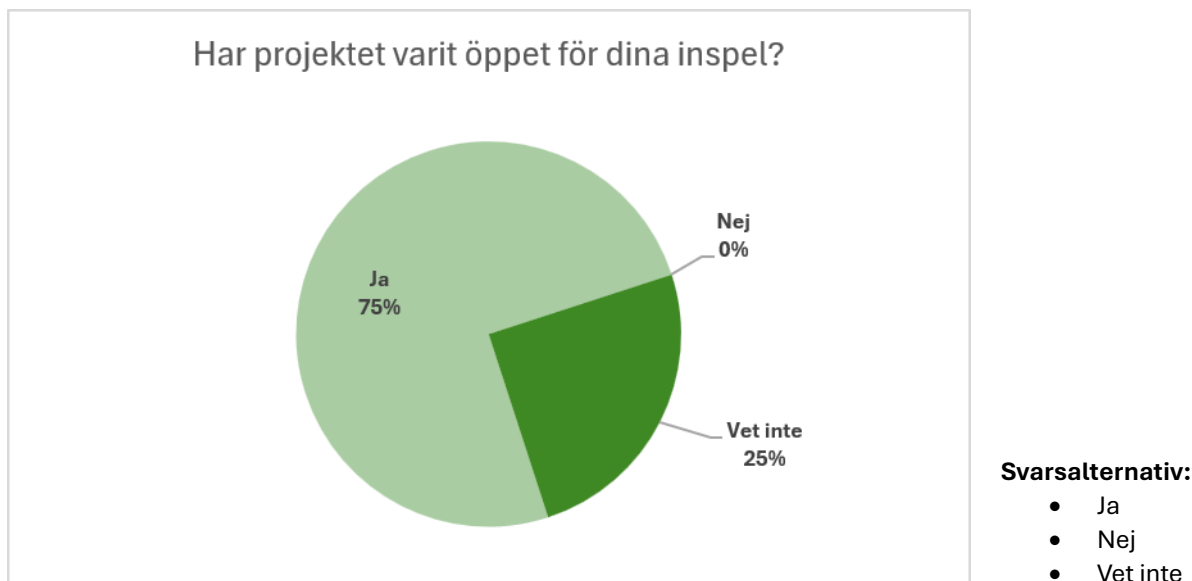
Hur nöjd är du sammantaget med projektets samverkan och dialog?

Svarsalternativ:

- Mycket nöjd
- Ganska nöjd
- Varken nöjd eller missnöjd
- Ganska missnöjd
- Mycket missnöjd

Om du kommit med inspel, upplever du att projektet varit öppet för dina synpunkter?

Är det något som du särskilt uppskattat eller tyckt varit mindre bra i dialogen mellan projektet och dig?

- Projektgruppen har gjort ett jättebra jobb, har inga mindre bra upplevelser.
- Väldigt kunnig personal på dess områden, väldigt givande att få skapa något med så många duktiga och kunniga personer!

Ser du ett behov av fortsatt samverkan mellan de aktörer som deltagit i projektet? I så fall vilka och hur kan det gå att få till?

- Fortsatt samverkan är alltid positivt så det inte blir en dagslända.
- Ser gärna ett samarbete med Bottenvikenssskärgård i samverkan och kommunerna, där jag har idéer för att köpa fiskeutrustning och dela ut till gästhamnarna för att de ska kunna låna ut utrustningen till personer som besöker vår fina kust.
- Ja, det är viktigt att vi gör detta gemensamt och tillsammans med flera aktörer. Då kan vi samla olika perspektiv och få en bättre grund för det fortsatta arbetet.
- Ja, ett fortsatt nätverkande för att hjälpas åt att sprida information skulle vara bra.

Avslutande fråga

Om du har något mer att framföra om vårt projekt eller framtida satsningar på sportfiske i kusten, får du gärna berätta om det.

- Kommunsamarbetet i Bottenviken är unikt och när jag har berättat om det så har det uppfattats positivt och lite förvånande.
- Det finns ett behov av samlad information om fisket för att göra vår del av regionen mer attraktiv.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

BOTTENVIKENS SKÄRGÅRD

www.bottenvikensskargard.se